

Itsepalvelurikoksia

Valtiovarainministeri Iiro eikun Sauli Niinistö on ehdottanut, että niin sanottuun harmaaseen talouteen syyllistyneet voisivat ilmoittautua itse viranomaisille, jolloin he saisivat palkkioksi helpotuksia verotukseensa.

Kun siis omakotirakentaja palkkaa miehen kuutamolla takanmuuraustalkoisiin, tai kun perheessä käy siivoaja valtion tietämättä, tällaiset työnantajat voisivat jälkikäteen tulla katumapäälle ja ilmoittaa verottajalle, että näin on käynyt, anteeksi. Verottaja sitten hymyilee ystävällisesti ja sanoo että sattuuhan sitä, saisiko olla veronalennusta. Kenties ilmoittautumista varten voidaan painattaa oma kaavakekin, jotta myös ujommat hämäämiehet kehtaavat ilmoittautua.

Ajatus on oikeansuuntainen, mutta riittämätön. Oikeansuutaisuutta siinä on se, että verovaroillahan näitä vilpistelijoita joudutaan joka tapauksessa etsimään, ja jos ei löydetä, valtiolta jäävät saamatta kaikki verot. Itsepalvelulla saataisiin sentään jotakin, joten potti voitaisiin jakaa verottajan ja verotettavan kesken.

Riittämättömyyttä Niinistön ehdotuksessa on kuitenkin se, että miksei samaan systeemiin siirrytä laajemminkin. Myös varsinaiset rosvot voisivat saada helpotuksia rangaistuksiinsa, jos ilmoittautuisivat itse ja säästäisivät poliisin kallista aikaa.

Esimerkiksi maanteiden varsille voitaisiin pystyttää sinne tänne ilmoittelupuhelimia, joista autoilijat voisivat soittaa poliisille, että pääsi tuossa vilskahtamaan ylinopeuden puolelle ohitustilanteessa, tilaisin sakon. Jos kyseessä olisi näppäinpuhelin, asiakas voisi itse näppäillä myös haluamansa sakon määrän, eikä toisessa päässä tarvita viranomaista ollenkaan, vaan tietokone hoitaa koko homman. Ja kun telehvoonin viereen sijoitetaan vielä alkometri, saman tien voi näppäillä kuskin promillet ja yliajettujen lukumäärän.

Kaupunkioiloissa voitaneen sama systeemi toteuttaa pystyttämällä kadunkulmiin tai vaikka pankkiautomaattien äärelle rikosautomaatteja, joista voi näppäilemällä tai ehkä muovikortilla ilmoittaa tehdyt rötökset ja tilata niihin passelit rangaistukset vaikka kuukausittain. Häirikköjä varten voitaisiin viereen kiinnittää vankalla ketjulla tukeva kumipamppu, jolla voisi hakata itseään sopivalta tuntuvan määrän.

Isompien rosvojen ja ryöväreiden itsepalvelu voisi toimia vaikka sillä tavalla, että vankiloissa pidettäisiin nykyistä tiheämmin avointen ovien päiviä, tai ovet voisivat aueta sisäänpäin vaikka jatkuvasti. Silloin rikolliset itse voisivat saapua lusimaan, ja saisivat samalla tuomiostaan esimerkiksi 30 prosentin alennuksen. Kun tiedetään, kuinka tuhottomasti rikollisten kiinniotto ja vankilapäivät maksavat, tälläkin lailla säästettäisiin erinäisiä miljoonia.

Artikkelin lähde [Kaleva](#)